

Republika e Kosovës
Republika Kosovo - Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

Zakon br. 05/L- 057

O OSNIVANJU KOSOVSKEG FONDA ZA KREDITNO JEMSTVO

Skupština Republike Kosova,

Na osnovu člana 65. stav (1.) Ustava Republike Kosovo,

Usvaja:

**ZAKON O OSNIVANJU KOSOVSKEG FONDA ZA KREDITNO
JEMSTVO**

POGLAVLJE I
OPŠTE ODREDBE

Član 1.
Svrha Zakona

1. Kosovski Fond za Kreditno Jemstvo se stvara kako bi se pomoglo u zadovoljavanju potrebe za povećanje pristupa finansijskim sredstvima za mikro, mala i srednja preduzeća na Kosovu, a u cilju stvaranja radnih mesta, povećanja lokalne proizvodnje i usluga dodate vrednosti, unapređenja trgovinskog bilansa i povećanja prilika za finansiranje MMSP.
2. Kosovski Fond za Kreditno Jemstvo (KFKJ) ovu pruža kreditne garancije za Registrirane finansijske institucije za određene kredite za MMSP. KFKJ će biti u stanju pružiti dodatne finansijske usluge uz prethodno odobrenje Odbora direktora i CBK.

Član 2.
Delokrug Zakona

Ovim Zakonom se osniva kreditno-garancijski Fond Kosova i utvrđuju se njegova ovlašćenja,

struktura, način upravljanja, poslovi, funkcionisanje delokrug, politika i postupci za izdavanje kreditnog jemstva.

Član 3. Definicije

1. Termini korišćeni u ovom Zakonu imaju sledeće značenje:

1.1. Statut KFKJ – skup pravila KFKJ koja usvoja Odbor direktora, a koja reguliše njegovu funkcionisanje, unutrašnju organizaciju i organizaciju KCGF u skladu sa ovim zakonom.

1.2. CBK – Centralna banka Republike Kosovo prema definisana Zakonom br. 03/L-209 o Centralnoj banci.

1.3. Fond kapitala – kapital koji je stvoren od doniranog kapitala, ostale donacije ili dobijeni grantovi, tarife i prihod koji nisu dodeljeni kao troškovi.

1.4. Potraživanje – pisani zahtev za isplatu koji se podnosi od registrovane finansijske institucije KFKJ protiv Garantovanog Slučaja kojom se zahteva isplata Zajamčenog iznosa.

1.5. Komisije Odbora direktora – komisije koje osniva Odbor direktora.

1.6. Kredit – zajam, lizing ili drugi finansijski instrument koji se odobrava od finansijske institucije MMSP za obezbeđenje finansiranja za MMSP.

1.7. Kreditno jemstvo – jemstvo koje KFKJ daje registrovanoj finansijskoj instituciji za kredit koji zadovoljava uslove u skladu sa odredbama ovog Zakona i u skladu sa ugovorom o jemstvu.

1.8. Donirani kapital – sredstva koja KFKJ daju Vlada Republike Kosovo, donatori i međunarodne finansijske institucije kao donaciju ili grant, kao trajna sredstva KFKJ.

1.9 Finansijska institucija – Finansijska institucija prema definiciji iz Zakona br. 04/L-093 o Bankama, Mikrofinansijskim i Nebankarsim Institucijama.

1.10. Ugovor o jemstvu – ugovor koji zaključuju KFKJ i registrovana finansijska institucija, a kojim se predviđaju rokovi i uslovi kreditnog jemstva.

1.11. Iznos jemstva – iznos neisplaćene glavnice kredita pomnoženo sa procentom jemstva.

1.12. Garantovani slučaj – obaveštenje od registrovane finansijske institucije za KFKJ, praćena zahtevom koja specificira da klijent MMSP nije ispunio obavezu isplate kredita, i da je svaki postupak za izvršenje i naplatu okončan.

1.13. Tarifa za jemstvo – iznos koju registrovana finansijska institucija plaća KFKJ za izdavanje kreditnog jemstva, a zatim jednom godišnje, prema iznosu jemstva, do

podnošenja obaveštenja o neispunjenju obaveza ili prestanku važenja kreditnog jemstva, bilo ko da se javi ranije. Procentualni iznos tarife će se utvrditi Ugovorom o jemstvu. Iznos naknade garancije će pokriti operativne troškove i kreditne gubitke KFKJ da se omogućuje stabilnost KFKJ.

1.14. Procenat jemstva – procenat neotplaćene glavnice kredita koji se pokriva kreditnim jemstvom, specificiran od registrovane finansijske institucije prilikom podnošenja prijave KFKJ za Kreditno jemstvo, a koji iznosi najviše pedeset posto (50 %) ne otplaćene glavnice.

1.15. Međunarodne rejting agencije – četiri (4) Međunarodne agencije za rejting priznate od strane Evropske Centralne Banke (Standard & Poor's, Moody's, Fitch Ratings i Dominion Bond Rating Service).

1.16. Međunarodne finansijske institucije - finansijske institucije koje su osnovane ili su se pridružili više od jedne zemlje i koje su subjekt međunarodnog prava.

1.17. Kosovski Fond za Kreditno Jemstvo (KFKJ) – nezavisno samostalno i pravno lice stvoreno na osnovu ovog Zakona za upravljanje aktivom KFKJ i za davanje kreditnih jemstava u skladu sa ovim Zakonom, Statutom i unutrašnjim politikama i postupcima.

1.18. Imovina KFKJ – celokupna imovina KFKJ, uključujući svaki iznos na depozitu u CBK, komercijalnim bankama ili drugim računima i ulaganja u skladu sa članom 13. i 22. ovog Zakona.

1.19. Odbor direktora – jedan od organa KFKJ, prema definiciji iz člana 16. ovog Zakona.

1.20 Minimalni kapital - minimalni kapital kojeg treba da ima KFKJ.

1.21. MMSP – mikro, malo ili srednje preduzeće koje je propisno registrovano kod Kosovske agencije za registraciju biznisa (KARB), koje dobila fiskalni broj i ima manje od dvesta pedeset (250) zaposlenih.

1.22. Plativi iznos – iznos koji KFKJ plaća registrovanoj finansijskoj instituciji kada se desi Garantovani Slučaj, a koji obuhvata neto iznos neisplaćene glavnice, nakon što je okončan postupak izvršenja i naplate od strane i o trošku registrovane finansijske institucije.

1.23. Kvalifikovano MMSP – MMSP koje je kvalifikovano da bude subjekt Kreditnog jemstva u skladu sa kriterima utvrđenim u Ugovoru garancije.

1.24. Registrovana finansijska institucija – finansijska institucija licencirana i pod nadzorom CBK koja je zaključila Ugovor o jemstvu sa KFKJ i kao što je dogovoreno između KFKJ i Registrovanom Finansijskom Institucijom.

1.25. Povezane stranke - svako lice koje je sa MMSP u bar jednom od sledećih odnosa:

1.25.1. svaki viši rukovodilac ili direktor MMSP i svaki glavni deoničar MMSP;

1.25.2. svako lice koje je u vezi sa višim rukovodiocem ili direktorom glavnog deoničara MMSP po osnovu braka ili u krvnom srodstvu do drugog kolena;

1.25.3. svaki pravni subjekat u kom je viši rukovodilac ili direktor, ili glavni deoničar MMSP istovremeno i glavni deoničar;

1.25.4. svako lice koje ima značajan interes u pravnom subjektu u kom MMSP ima značajan interes;

1.25.5. svaka podružnica MMSP;

1.25.6. svako drugo lice u odnosu sa MMSP slično odnosima iz pod stava od 1 - 5 ovog stava a za koje KFKJ utvrđuje svojim politikama i postupcima koja je nadovezana stranka MMSP.

1.26. Ponovno-osiguranje - podela rizika od KFKJ sa jednim entitetom ili drugim entitetima korišćenjem instrumenata osiguranja.

1.27. Generalni direktor – jedan od upravnih organa KFKJ koga postavlja Odbor direktora sa utvrđenim dužnostima iz člana 20. ovog Zakona.

1.28. Kreditne gubitke – ukupni zajamčeni iznos koju KFKJ plaća registrovanoj finansijskoj instituciji poput podnetog zahteva za isplatu nakon dokumentovanja zajamčenog slučaja.

Član 4. Kvalifikacija za jemstvo

KFKJ ne daje garanciju za kredite koji bi mogli da podrže ilegalne delatnosti ili delatnosti koje su izuzete ugovorom o jemstvu. Svaki kredit za koji KFKJ jemči mora biti u skladu sa primenjivim standardima, socijalne, zdravstvene i bezbednosne standarde.

POGLAVLJE II KREDITNA JEMSTVA

Član 5. Načela kreditnih jemstva

1. KFKJ može da izda kreditno jemstvo ili druge proizvode i usluge, odobrena u skladu sa ovim Zakonom i uz saglasnost Odbora direktora, kako je utvrđeno članom 17. ovog Zakona. Svaki novi proizvod i usluga predmet je člana 9. ovog Zakona, uključujući i odobrenje CBK.

2. Finansijske institucije licencirane i pod nadzorom CBK, mogu da se prijave za registraciju u KFKJ, a KFKJ ocenjuje iste na osnovu metodologije CBK za procenu rizika, drugih institucionalnih činilaca i rizika kreditnog portfelja. KFKJ registruje finansijsku instituciju ako smatra da je ista kvalifikovana.
3. KFKJ registruje finansijsku instituciju koja ispunjava uslove i zaključuje ugovor o jemstvu sa svakom registrovanom institucijom, navodeći pokrivenost, ograničenje, politike i primenjive procedure za garantovanje kredita plaćanjem provizije za KFKJ i za registrovane finansijske institucije koje podnesu zahtev KFKJ za Garantovane slučajeve kao i za određena pitanja koja mogu biti specificirane Statutom i unutrašnjim politikama i postupcima.
4. KFKJ može da izda kreditno jemstvo finansijskoj instituciji koja je registrovana kod KFKJ i koja ispunjava kriterijume i uslove za zaključivanje Ugovora o Jemstvu.
5. KFKJ je dužan da unapred odobri svako restrukturiranje, odredi nove rokove i pregovara o poravnanju za svaki kredit za koji je izdato kreditno jemstvo.
6. Kada se desi Garantovani slučaj, KFKJ je dužan da registrovanoj finansijskoj instituciji isplati zajamčeni iznos, nakon što registrovana finansijska institucija podnese važeći dokumentovani zahtev, a KFKJ to overava i odobrava. Svako drugo potraživanje glavnice kredita koju plaća registrovana finansijska institucija deli se sa KFKJ na osnovu Procenta Jemstva.

Član 6.

Primena i kvalifikacija kredita za pokrivanje jemstva

1. Za kvalifikaciju kreditnog jemstva, neophodno je ispuniti sledeće minimalne uslove:
 - 1.1. da se kredit odnosi na kvalifikovano MMSP;
 - 1.2. da se kredit odnosi na nova finansijska sredstva a ne na obnavljanje, restrukturiranje ili određivanje novih rokova za postojeći ili prethodni zajam, lizing, drugi postojeći ili prethodni vid finansiranja;
 - 1.3. kredit mora biti za legitimne svrhe i za unapređenje razvoja i održivosti MMSP;
 - 1.4. da kredit ne prelazi maksimalnu vrednost glavnice navedeno u Ugovoru o jemstvu;
 - 1.5. da svi krediti za istu MMSP i povezane stranke ne mogu preći maksimalnu vrednost kreditne granice specificirano u ugovoru o jemstvu za svaki MMSP, koji uključuje iznos kredita pod garancijom i kredita koje nisu pod garancijom;
 - 1.6. da kredit ispunjava sve rokove i uslove predviđene ugovorom o jemstvu.

Član 7.

Dužnosti KFKJ

1. KFKJ je odgovorna da isplati plativi iznos kao što je propisano članom 5. stav 6. ovog Zakona.

2. KFKJ neće da izvrši isplatu plativog iznosa registrovanoj finansijskoj instituciji ako utvrdi da kredit ili MMSP nisu ispunili kriterijume i minimalne zahteve ili ako registrovana finansijska institucija nije ispoštovala uslove i specifikacije iz ugovora o jemstvu. U takvom slučaju, KFKJ šalje obaveštenje registrovanoj finansijskoj instituciji u roku od petnaest (15) dana od datuma podnošenja zahteva za plativi iznos KFKJ. KFKJ neće izvršiti nikakvu vrstu isplate registrovanoj finansijskoj instituciji, bez ikakvog razloga, ako:

- 2.1. registrovana finansijska institucija nije u celosti i blagovremeno platila tarifu za jemstvo koja obavezuje KFKJ;
- 2.2. registrovana finansijska institucija ne ispoštuje ovaj Zakon, druge važeće zakone i propise koja regulišu kreditne aktivnosti, ili rokove i uslove svog Ugovora o Jemstvu;
- 2.3. registrovana finansijska institucija nije preduzela i okončala sve postupke izvršenja i naplate duga kao što je specificirano u Ugovor o Jemstvu prema dužnika MMSP u cilju povraćaja iznosa kredita koji je postavljen pod Kreditno Jemstvo;
- 2.4. KFKJ nije unapred odobrio bilo koje restrukturiranje, reprogramiranje ili ne pregovara o bilo kakvom ugovoru o kreditu u skladu sa članom 5. stav 5. ovog zakona;
- 2.5. registrovana finansijska institucija na neki način pogrešno predstavi kvalifikacije MMSP ili kredita prijavljenog za Kreditno Jemstvo.

3. Odgovornosti KFKJ graniči se plativim iznosom.

4. KFKJ je odgovoran za svoje obaveze samo sopstvenom imovinom. Nijedna druga institucija ili pojedinac nije odgovoran za štetu koju nanese KFKJ, izuzev ako o tome postoji pisana saglasnost strana.

Član 8. Tarife i naplate

1. Registrovana finansijska institucija KFKJ plaća tarifu za jemstvo u trenutku kada se kredit stavi pod kreditnim jemstvom kod KFKJ, a zatim jednom godišnje prema preostaloj glavnici zajamčenog zajma u tom trenutku. Procenat tarife za jemstvo utvrđuje se ugovorom o jemstvu. Tarifa za jemstvo se utvrđuje i koristi za pokrivanje troškova rada i gubitaka za zajmove KFKJ radi omogućavanja održivosti KFKJ. Svaki višak od naplaćene tarife posle pokrivanja troškova i gubitaka za zajmove zadržava se u KFKJ radi povećanja održivosti KFKJ.

2. Visina tarife za jemstvo određuje se na osnovu sledećih načela:

- 2.1. funkcionisanje, rukovođenje i uprava vode se načelom racionalnosti, efikasnosti i delotvornost administrativnih i drugih troškova, obezbeđivanjem održivosti KFKJ, i

2.2. KFKJ preduzima neophodne mere da visina tarife ne bi uticala na visinu kamatni stopa u vezi sa finansiranjem zajmova koji su potrebni MMSP.

3. KFKJ periodično vrši procenu visine tarife u vezi sa svojom operativnom i budžetskom održivošću, te iste prilagođava prema tim procenama sa ciljem da pokrije operativne troškove i kreditne gubitke. Registrovane finansijske institucije su odgovorne za kreditne analize i ocena rizika za kredite koje će biti pokriveni kreditnim garancijama KFKJ.

4. Tarifu koju registrovana finansijska institucija plaća za kreditno jemstvo nije kamata.

Član 9.

Dodatni finansijski proizvodi i usluge

Po isteku dvadeset i četiri (24) meseca u radu u pružanju kreditnih jemstva, KFKJ može da započne pružanje novih proizvoda i usluga uz prethodno odobrenje oba Odbora direktora i CBK. Za implementaciju novih proizvoda ili usluga KFKJ izradiće studiju izvodljivosti, poslovni plan i pribavi će prethodno odobrenje od Odbora direktora i CBK.

POGLAVLJE III KOSOVSKI FOND ZA KREDITNO JEMSTVO

Član 10.

Osnivanje i oblik organizovanja Kosovskog Fonda za Kreditno Jemstvo

1. KFKJ je nezavisno, samostalno pravno lice, autonoman uspostavljen na osnovu ovog Zakona, sa punim svojstvom pravnog lica i pravnim identitetom koji je odvojen i različit od Odbora direktora i upravnika KFKJ. Bez ograničenja za buduće delovanje, KFKJ ima pravo da sklapa ugovore, da podnosi tužbe i da se brani od tužbi u svoje ime, da je u vlasništvu te imovine i da prima aktivu posredstvom granta ili donacije radi ostvarivanja svojih ciljeva, posebno uključujući kapitalni fond predviđen ovim Zakonom.

2. Minimalni kapital KFKJ će biti trista hiljada evra (300,000), a KFKJ će trebati da održava kapital od najmanje ovog iznosa.

3. KFKJ ima potpunu samostalnost u radu i upravljanju i posluje van okvira vladinih struktura Kosova i Javne Službe na Kosovu.

4. Svaki prihod koji prima KFKJ od tarife, povratak od ulaganja, donacija i drugih naplata koje su zakonito dobijene ili izvršene legalno, regulišu se u skladu sa ovim Zakonom, Statutom, unutrašnji politika i procedura KFKJ koje su na snazi. U slučaju suprotnosti sa nekim važećim zakonom u vezi sa utvrđivanjem budžeta i rashoda KFKJ, ovaj Zakon preovlađuje, osim Zakona o CBK.

Član 11. **Ovlašćenja i odgovornosti KFKJ**

1. KFKJ je ovlašćen da:

- 1.1. izdaje kreditna jemstva u skladu sa ovim zakonom;
- 1.2. utvrđuje uslove za registraciju kvalifikovanih finansijskih institucija na Kosovu u KFKJ;
- 1.3. utvrđuje uslove za izdavanje kreditnih jemstva od KFKJ;
- 1.4. utvrđuje svoje tarife za jemstva;
- 1.5. neposredno ili putem prenosa ovlašćenja ulaže svoju aktivu u okviru ograničenja iz ovog Zakona;
- 1.6. isplaćuje zajamčeni iznos iz kreditnog jemstva registrovanoj finansijskoj instituciji, u skladu sa odredbama ovog Zakona i ugovorom o jemstvu;
- 1.7. saraduje sa CBK u razmeni podataka u vezi sa svojim ciljevima i operacijama KFKJ.
- 1.8. podnosi izveštaj CBK, kako je predviđeno ovim Zakonom, Statutom i unutrašnjih pravilnika i postupaka KFKJ i propisima CBK za kreditne instrumente. U slučaju kada KFKJ pruža dodatne finansijske usluge uz prethodno odobrenje Odbora direktora i CBK, KFKJ će dodatno izveštavati CBK u skladu s odgovarajućim propisima;
- 1.9. uzima pozajmice u slučaju nedovoljnih finansijskih sredstava za svoju delatnost;
- 1.10. sklapa mehanizme za unapređenje kredita ili smanjenje rizika u cilju ponovnog osiguranja ili ponovnog jemčenja svog celokupnog ili delimičnog postojećeg ili budućeg portfelja jemstva kao i da plati troškove koje se odnose za ponovno osiguranje ili ponovnu garanciju;
- 1.11. utvrđuje politike i unutrašnje postupke;
- 1.12. izrađuje, upravlja i prati sopstveni budžet, uključujući svaki prihod i rashod;
- 1.13. utvrđuje sopstveni način upravljanja ljudskim resursima, uključujući angažovanje kadra i utvrđivanje visine naknade;
- 1.14. KFKJ nije ovlašćen da daje kredit niti neki finansijski poklon ili donaciju.
- 1.15. izvršava bilo koja ovlašćenja ili druge odgovornosti u skladu sa ovim Zakonom.

Član 12. **Finansiranja i instrumenti KFKJ**

1. KFKJ obezbeđuje prihod preko svojih depozita i ulaganja svoje aktive KFKJ, kao i preko tarifa koje naplaćuje za kreditna jemstva. KFKJ taj prihod i tarife koristi za pokrivanje svojih operativnih troškova i troškova povezanih sa isplatom Zajamčenog Iznosa prema Kreditnom Jemstvu. Svaki višak od prihoda i naplaćenih tarifi posle pokrivanja troškova i gubitaka za zajmove KFKJ zadržava u svrhu njegovog poslovanja i ne raspodeljuje se van KFKJ ni u kom obliku i ni na koji način, uključujući dividende.
2. KFKJ uplaćuje depozit i/ili dugoročno ulaže Kapitalni Fond za omogućavanje kreditnih jemstva i ostvarivanja prihoda za rad KFKJ, u skladu sa odredbama ovog Zakona i posebno u skladu sa članom 22. ovog Zakona.
3. KFKJ ispunjava svrhu za koju je osnovano i obavlja svoje delatnosti posredstvom sledećih instrumenata:
 - 3.1. kreditna jemstva za registrovane finansijske institucije za kredite date MMSP;
 - 3.2. drugi finansijski instrumenti u skladu sa članom 9. ovog Zakona.

Član 13. **Izvori finansiranja za KFKJ**

1. Izvori finansiranja za KFKJ obuhvataju sledeće:
 - 1.1. donirani Kapital Fonda koji Vlada Republike Kosovo i donatori obezbede u obliku granta;
 - 1.2. tarife za jemstva koje registrovane finansijske institucije plaćaju za kreditna jemstva;
 - 1.3. prihod od kamate i investicije iz kapitalnog fonda i druge aktive KFKJ;
 - 1.4. dodatni kapitalni doprinosi, uključujući dodatni donirani kapital koji može biti prihvaćen;
 - 1.5. pozajmice, isključujući pozajmice iz registrovanih finansijskih institucija;

Član 14. **Hitno ili vanredno finansiranje**

1. Ako na osnovu pregleda finansijskog plana ili drugog potkrepljujućeg finansijskog podatka, Generalni direktor ili Odbor direktora KFKJ proceni da isti nema dovoljno finansijskih sredstava za ispunjenje svojih ciljeva, Generalni direktor je dužan da predloži i predstavi takav plan na usvajanje tokom vanrednog zasedanja Upravnog Odbora, koji imajući u vidu načela održivosti finansijskog sektora, preduzima jednu ili više sledećih radnji:

1.1. povećanje tarife koje se naplaćuju registrovanim finansijskim institucijama za nova kreditna jemstva i/ili određivanje dodatnih tarifi i naplata po potrebi;

1.2. pribavljanje grantova i/ili donacija;

1.3. pozajmljivanje finansijskih sredstava, isključujući pozajmice iz registrovanih finansijskih institucija;

1.4. prisvajanje dodatnog kapitala koji ostvaruje dodatni prihod od kamate ili ulaganja.

Član 15. Organi KFKJ

1. Organi KFKJ su Odbor direktora i Generalni direktor.
2. Operativni detalji o radu svakog od ovih organa, uključujući prava i obaveze svakog organa specificiraju se ovim Zakonom, Statutom i unutrašnjim politikama i postupcima koje usvoja Odbor direktora.
3. Takvi detalji, propisi i postupci utvrđuju se Statutom i unutrašnjim politikama i postupcima KFKJ koja se usvajaju u roku od šezdeset (60) dana od dana prvog zasedanja Odbora direktora i služe kao pravna osnova za prava i obaveze svakog organa u skladu sa ovim Zakonom.
4. Odbor direktora u roku od šezdeset (60) dana od dana svog prve sednice usvaja Statutom i unutrašnjim politikama i postupcima sa običnom većinom glasova članova Odbora. Statut i unutrašnje politike i postupci mogu se menjati s vremena na vreme od članova Odbora direktora, istim postupkom kako je prvobitno odobreno.

Član 16. Odbora direktora

1. Odbor direktora je sastavljen od sedmoro (7) članova prema sledećoj strukturi:
 - 1.1. imenovani predstavnik Ministarstva trgovine i industrije, koji po službenoj dužnosti služi kao član ex-officio sa pravom glasa;
 - 1.2. imenovani predstavnik Ministarstva Finansije, koji po službenoj dužnosti služi kao član ex-officio sa pravom glasa;
 - 1.3. Generalni direktor KFKJ koga postavlja Odbora direktora, a koji služi po službenoj dužnosti kao član Odbora direktora sa pravom glasa;
 - 1.4. preostalih četvoro (4) članova izabrani od strane donatora, u skladu s kriterijima i zahteva specificirane u ovom zakonu će se smatrati kao nezavisni članovi Upravnog Odbora, u daljem tekstu Nezavisni Članovi Upravnog Odbora;

2. Statutom i unutrašnjim politikama i postupcima obuhvatiće se mehanizam za izbor nezavisnih članova Odbora u slučaju i onda kada donatori više ne budu uključeni u rad KFKJ.

3. Nezavisni članovi Odbora direktora ispunjavaju prilagođene kriterijume kako je predviđeno odredbama ovog Zakona.

4. Članovi Odbora imaju četvoro (4) godišnji mandat. Po isteku perioda službe članova Odbora, postojeći članovi i dalje služe kao vršiocu dužnosti članova Odbora do izbora novih članova i stvaranje novog Odbora.

5. Odbor direktora nadzire KFKJ i njegove strateške ciljeve u kontekstu ovog Zakona, Statutom i unutrašnjim politikama i postupcima. Usvaja godišnje planove i ciljeve, i redovno vrši pregled rezultata tih ciljeva.

6. Predsedavajući Odbora KFKJ poseduje stručnu spremu u jednoj od oblasti stava 8.1 ili 8.2 ovog člana;

7. Generalni direktor KFKJ poseduje stručnu spremu u oblasti bankarstva i finansija.

8. Preostala 4 mesta popunjavaju se s kandidatima stručnom spremom u sledeće oblasti:

8.1. bankarstvo i finansije;

8.2. obračun/revizija;

8.3. pravo (privredno ili finansijsko pravo);

8.4. privatni poslovni sektor.

9. Članovi Odbora direktora mogu biti lica koja imaju integritet i etiku, odgovarajuću školsku spremu i radno iskustvo, posebno u vezi sa delatnostima KFKJ, kako je utvrđeno članom 16. ovog Zakona, i koja ispunjavaju uslove kvalifikacije kao što je navedeno Zakonom br. 04/L-093 o Bankama, Mikrofinansijskim i Nebankarsim Institucijama.

10. Članovi Odbora direktora ponovo se mogu izabrati na osnovu odredbi Statuta i unutrašnjih politika i postupaka, ali najviše u dva (2) uzastopna perioda.

11. Nijedan član Odbora direktora ne može biti izabrani zvaničnik, imenovani politički funkcioner ili lice koje je držalo izabrano ili vodeći položaj u nekoj političkoj stranci u bilo kom trenutku tokom prethodnih dvanaest (12) meseci, niti izvršilac ili član Odbora direktora neke finansijske institucije koja ima licencu CBK u bilo kom trenutku tokom prethodnih dvanaest (12) meseci. Četvoro (4) nezavisnih članova Odbora direktora i Generalni direktor ne mogu biti lica koja vrše funkciju javnih službenika.

12. Na prvoj sastanci, izabrani članovi prvobitnog Odbora direktora moraju da biraju predsedavajućeg. Najstariji član Odbora direktora privremeno vrši dužnosti predsedavajućeg, dok Odbor direktora ne izabere predsedavajućeg za period službe Upravnog odbora. Predsedavajućeg bira Odbor direktora među svojim izabranim članovima.

13. Predsedavajući saziva, predsedava i obezbeđuje redovno vođenje sednica Upravnog Odbora.

14. Članovi Odbora direktora svoje dužnosti obavljaju nezavisno i isključivo u najboljem interesu KFKJ, te na stručan i kolegijalan način. Članovi odbora moraju posedovati stručnu spremu i specijalizovano znanje za rad u Upravnom odboru ali ne smeju ni na koji način da glasaju prema uputstvima ili u ime neke druge zainteresovane strane ili interesne grupe. Svi članovi odbora treba se pridržavati najviših standarda etike i stručnosti tokom perioda rada.

15. Nijedno lice ne sme nastojati da nepropisno utiče na nekog člana Odbora direktora ili zaposlenog KFKJ tokom obavljanja svojih dužnosti, niti da se meša u delatnosti KFKJ. Članovi Odbora direktora ili zaposleni ne smeju da postupaju u skladu sa nekim nepropisnim uputstvom dok vrše svoje dužnosti na mestu člana Odbora direktora ili zaposlenog, i dužni su da izbegavaju sukob interesa.

16. Članovi Upravnog odbora, komisije Upravnog odbora, savetnici i stručnjaci dužni su da zauvek čuvaju poverljivim podatke koje pribave u toku obavljanja svojih dužnosti, izuzev ako je drukčije predviđeno članom 21. ovog Zakona.

17. Članovi Odbora direktora, izuzev Generalnog direktora KFKJ, primaju razumnu naknadu od KFKJ, za prisustvo na sastanke Odbora u skladu sa Statutom, unutrašnjim pravilnicima i postupcima i na osnovu budžeta KFKJ.

18. Članovi Odbora direktora dužni su da dokažu činjenicu da nisu izvršio ili članovi Odbora direktora neke registrovane finansijske institucije u toku perioda u kom služe, niti pružaju usluge nekoj registrovanoj finansijskoj instituciji u toku svog rada u Upravnom odboru, kao ni u periodu od jedne (1) godine posle toga.

19. Članovi Odbora direktora koji imaju finansijski interes u odluci Odbora dužni su da prijave takav interes i u takvim slučajevima ne učestvuju u većanju i glasanju.

Član 17. Ovlašćenja Odbor direktora

1. Odbor direktora:

1.1. imenuje Generalnog direktora KFKJ, koji po službenoj dužnosti radi na mestu člana Odbora direktora sa pravom glasa i utvrđuje visinu naknade za Generalnog direktora;

1.2. odobrava registraciju finansijskih institucija u cilju učešća u kreditnim jemstvima KFKJ;

1.3. odobrava ugovore o jemstvu koji se zaključuju sa registrovanim finansijskim institucijama;

1.4. ovlašćuje Generalnog direktora da potpiše i izvrši odobrene Ugovore o jemstvu;

- 1.5. preuzima, poseduje i distribuira imovinom KFKJ;
- 1.6. usvaja sve politike, postupke, normative, naloge i smernice za upravljanje i rad KFKJ;
- 1.7. odobrava i izmeni Statut i unutrašnje politike i postupak KFKJ;
- 1.8. usvaja finansijski plan, godišnji budžet i finansijske izveštaje KFKJ;
- 1.9. usvaja depozit u evrima u bankama na Kosovu i utvrđuje da li takva banka ima dovoljan rejting na osnovu metodologije CBK za procene rizika;
- 1.10. donosi odluke o utvrđivanju visine tarifi, u skladu sa odredbama ovog zakona;
- 1.11. donosi preporuke za izmenu ovog zakona na osnovu iskustva u radu na njegovoj primeni;
- 1.12. odobrava imenovanje spoljašnjih revizora KFKJ;
- 1.13. odobrava isplatu koju KFKJ vrši u slučaju obaveštenja o neispunjenju obaveza, za određeni iznos kako je predviđeno Statutom i unutrašnjim politikama i postupcima;
- 1.14. usvaja odluke o uzajmljivanju u skladu sa članom 14. u hitnim slučajevima;
- 1.15. usvaja mehanizam ponovnog osiguranja ili ponovnog jemstva, odnosno sujemstva;
- 1.16. usvaja ukupan broj zaposlenih i sastav višeg rukovodstva te visinu njihove naknade na preporuku Odbora direktora KFKJ;
- 1.17. obavlja druga ovlašćenja i dužnosti predviđene ovim zakonom, a koje nisu posebno navedene u članu 20. ovog zakona i koje mogu biti utvrđene Statutom i unutrašnjim politikama i postupcima.

Član 18. **Razrešenje člana Odbora direktora**

1. Član Odbora direktora razrešava se dužnosti na osnovu ovog Zakona, ako on/ona:
 - 1.1. je nepodoban ili postao nepodoban da služi u Odboru direktora, shodno članu 16. ovog zakona;
 - 1.2. ako je osuđen za neko krivično delo s konačnom odlukom suda sa zatvorom od šest (6) meseci ili više;
 - 1.3. ako se umešao ili je bio umešan kao dužnik u postupak stečaja ili nesolventnosti;
 - 1.4. ako mu je nadležni organ izrekao meru diskvalifikacije ili suspenzije za bavljenje zanimanjem, zbog nepropisnog ponašanja na radu;

1.5. ako nije u stanju da obavlja dužnosti na svom mestu zbog fizičke ili mentalne slabosti koja traje duže od šest (6) meseca;

1.6. ako je bez opravdanja odsustvovao uzastopno sa tri (3) sednica Odbora direktora.

2. Član Odbora direktora razrešava se dužnosti ako je učestvovao u delatnostima koje nisu u skladu sa standardima integriteta ili koje nisu dostojne člana Odbora direktora;

3. Postupak i proces donošenja odluke o razrešenju članova Odbora direktora sprovodi se u skladu sa Statutom i unutrašnjim politikama i postupcima KFKJ.

4. Svaki član Odbora ima pravo na ostavku. U slučaju ostavke, član Odbora direktora o tome obaveštava Odbor direktora, navodeći datum kada ostavka stupa na snagu.

Član 19. **Sastanci Odbora direktora**

1. Sednicu Odbora direktora predsedava Predsedavajući, ili u njegovom odsustvu, imenovani od strane Predsedavajućeg.

2. Odbor direktora održava sastanke kad god to poslovi KFKJ zahtevaju odnosno bar četiri (4) puta godišnje, sa najmanje dve (2) sednice godišnje ličnim prisustvom na Kosovu.

3. Sednicu Odbora direktora saziva predsedavajući i o tome obaveštava sve članove odbora, koji određuje dnevni red na predlog Generalnog direktora KFKJ. Sednice se mogu sazvati i pisanim zahtevom bilo koja dva (2) člana Odbora direktora.

4. U dnevnom redu se utvrđuje koji će deo sednice Odbora direktora biti zatvoren a koji otvoren za javnost.

5. Sednice Odbora direktora se sazivaju obaveštenjem u kom se navodi vreme, mesto i dnevni red sednice, a koje se šalje svim članovima Odbora direktora, bar deset (10) radnih dana pre dana predviđenog za sednice; u slučaju hitnosti, sednica se može sazvati u kraćem roku.

6. Svaki član Odbora direktora ima pravo jednog glasa. U slučaju jednakog broja glasova, predsedavajući ima odlučujući glas.

7. Kvorum za obavljanje poslova i donošenje odluka na svakom zasedanju Odbora direktora sastoji se od četiri (4) članova Upravnog odbora, od kojih: jedan je Predsedavajući ili imenovani od strane predsedavajućeg.

8. Odluke Odbora direktora usvajaju se jednostavnom većinom članova koji su prisutni i koji glasaju, izuzev ako je drukčije predviđeno ovim zakonom. Međutim, dozvoljeno je zasedati i glasati putem telekonferencije, ali se u toku godine održavaju najmanje dve (2) sednice Odbora direktora uz lično prisustvo.

9. Ako postoji gore navedeni kvorum, nijedan akt ili postupak Odbora direktora se ne može poništiti zbog postojanja jednog ili više upražnjenih mesta za članove Upravnog odbora.

10. Zaposleni ili oni koji deluju kao agenti za KFKJ nije odgovoran za gubitke, , obaveze, zahteve, troškove, potražnju i rashode nastale u toku vršenja dužnosti, izuzev ako se na kraju sudskim putem utvrdi da je isto nastalo prvenstveno namernim lošim postupanjem ili grubom nemaru.

11. Odbor direktora može da na svoju javnu sednicu pozove kao posmatrače i stručnjake lica koja nemaju pristup poverljivim podacima. Takvi posmatrači mogu biti predstavnici donatora, međunarodnih finansijskih institucija, udruženja, privrednih komora, grupa žena i manjina, MMSP i akademski život. Pozvani i stručnjaci nemaju pravo glasa ali mogu zatražiti i dobiti poziv od Predsedavajućeg da se obrate Odboru direktora.

12. Odbor direktora obrazuje komisije za reviziju i upravljanje rizikom. Odbor direktora može da obrazuje dodatne komisije.

Član 20. **Generalni direktor KFKJ**

1. Generalni direktor KFKJ je načelnik KFKJ sa punim radnim vremenom.
2. Generalni direktor se imenuje za pet (5) godina, uz mogućnost da se ponovno imenuje od strane Odbora direktora na osnovu ocene rada. Pravila i procedure za kriterije i evaluaciju performanse će biti regulisano Statutom i unutrašnjim politikama i postupcima KFKJ.
3. Generalni direktor donosi sve menadžerske i operativne odluke za KFKJ i odgovoran je za:
 - 3.1. predstavlja i rukovodi poslovima KFKJ te primenjuje odluke Odbora direktora u vezi sa politikom;
 - 3.2. daje preporuke Odbora direktora u vezi sa unapređenjem operacija KFKJ i usklađenošću sa ovim zakonom i drugim primenljivim važećim propisima i zahtevima;
 - 3.3. priprema i predlaže finansijski plan, uključujući procenu visine tarifi za finansijske institucije, i Odbora direktora podnosi godišnji finansijski izveštaj na usvajanje;
 - 3.4. izrađuje i isporučuje investicionu politiku na usvajanje;
 - 3.5. predstavlja sve aktivnosti, propise, naloge i predložene smernicu na usvajanje od strane Odbora direktora;
 - 3.6. pruža preporuke u vezi sa spoljnog revizora KFKJ;
 - 3.7. angažuje osoblje u skladu sa ovim Zakonom; kao i
 - 3.8. obavlja i druge poslove u skladu sa ovim Zakonom, Statutom i unutrašnjim politikama i postupcima;

3.9. vrši pregled delatnosti KFKJ sa stanovišta procene rizika utvrđujući koji su rizici prihvatljivi i obezbeđujući da odgovarajuće mere za smanjenje rizika, su potpuno u skladu sa odredbama ovog zakona, Statutom i unutrašnjim politikama i postupcima koja su na snazi.

4. Generalni direktor od KFKJ prima razumnu naknadu u vidu zarade i u određenim slučajevima, a koju utvrđuje Odbor direktora na preporuku Predsedavajućeg. Takva zarada će biti razumna naknada na osnovu budžeta KFKJ i njegove standarde korporativnog upravljanja.

Član 21.

Pristup, korišćenje i razmena podataka

1. Sve registrovane finansijske institucije koje rade sa KFKJ dužne su da pružaju potrebne informacije koje traži KFKJ i odgovorna je za preciznost i kvalitet dostavljenih podataka. Registrovane finansijske institucije takođe su dužne da obezbede menadžiranje podacima u skladu sa važećim Zakonom o zaštiti ličnih podataka.

2. Lice koje vrši dužnost ili koje je vršilo dužnosti člana Odbora direktora ili osoblje, kao ni drugo lice koje KFKJ angažuje na stručnim ili tehničkim zadacima, predstavnik ili dopisnik KFKJ ne sme da dozvoli pristup podacima, da otkrije ili objavi poverljive materijalne podatke koje je pribavio u toku vršenja dužnosti, niti da takav podatak upotrebi ili dozvoli da se takav podatak upotrebi za ličnu korist na način koji nije ovlašćen ovim zakonom.

3. Bez obzira na prethodni stav, takvo lice može da otkrije poverljiv podatak van KFKJ, u skladu sa postupkom koji KFKJ ustanovi, samo:

3.1. u skladu sa izričitom ili implicitno saglasnost lica na koje se podatak odnosi;

3.2. u toku vršenja javne dužnosti u cilju otkrivanja, uključujući pomoć agencijama za sprovođenje zakona u skladu sa nalogom suda ili drugog lica sa stvarnom nadležnošću;

3.3. ako se podatak daje revizorima KFKJ;

3.4. ako se podatak daje nadzornim organima finansijske institucije i osoblju javnih međunarodnih finansijskih institucija koji vrše svoje službene dužnosti;

3.5. ako je u interesu samog KFKJ da pravnom procedurom zahteva takvo obelodanjivanje;

3.6. ako je Odbor direktora dao svoju saglasnost.

Član 22.

Kapitalne Investicije KFKJ

1. Kapitalni fond KFKJ ulaže se isključivo u skladu sa odredbama ovog Zakona i politikom ulaganja koji usvoji Odbora direktora, u cilju zaštite Kapitalnog fonda radi pokrivanja

jemstva, ostvarivanja prihoda kako bi se podržala održivost KFKJ i održavanja odgovarajuće likvidnosti.

2. Politika ulaganju KFKJ pripremaće se od strane Generalnog direktora, a usvaja ga Odbor direktora.

3. Politika ulaganja utvrđuje ograničenja za ulaganja isključivo u sledeće:

3.1. evro depoziti ili instrumenti u Centralnoj Banci Kosova.

3.2. državne hartije od vrednosti i obveznice Vlade Kosova.

3.3. evro depoziti ili instrumenti u bankama koje su registrovane Finansijske institucije, koje imaju licencu i posluju na Kosovu, ograničen u iznosu i trajanju na osnovu visine jemstva banke kod KFKJ i i rejting rizika banke sa KFKJ.

3.4. evro depoziti ili instrumenti u evrima i drugoj valuti u Evropskoj Centralnoj Banci i drugim centralnim bankama zemalja članica Evropske Unije koje, u vreme ulaganja, dobiju najviši ili visoki rejting od međunarodnih agencija za rejting.

3.5. evro depoziti ili instrumenti u evrima i drugoj valuti koje izda država ili komercijalna banka sa takvom licencom, a koja potiče iz zemlje iz stava 3.4 i koja dodatno ima pojedinačni visoki (a) Fitch rejting, ili bilo koja ekvivalentna kvalifikacija.

3.6. depozit u ne-evro ili instrumenti u centralnim bankama zemalja ne-članice EU, koje su članice OECD-a i koje ispunjavaju standarde rejtinga iz stava 3.4;

3.7. depozit u ne-evro ili instrumenti koje izda država ili komercijalne banke sa licencom, a koja potiče iz zemalja van EU, kako je definisano u stavu 3.5. i koja takođe klasifikovane kao visoke (a) Fitch rejting, ili ekvivalentna kvalifikacija;

3.8. depozit u evrima i drugoj valuti ili ulaganja u sredstva na tržištu na kom se ostvaruje prihod i fondovi sa fiksnim prihodom koji imaju najmanje čvrst (Ammf) Fitch rejting, ili ekvivalentnu kvalifikaciju, a koji potiču iz EU ili zemalja van EU, a koje su članice OECD-a i ispunjavaju standarde rejtinga iz stava 3.3.

4. Kapital KFKJ se ne ulaže u:

4.1. svaka zemlja koja ne ispunjava uslove iz stava 3.3 i stava 3.5;

4.2. nekretninu ili pokretnu te nepokretnu imovinu, bilo na Kosovu ili van Kosova, isključujući vlasništva nad imovinom plaćene sa svojom operativnim budžetom KFKJ ili donacija date za tu svrhu, ali ne plaćene sa kapitalom za podržavanje kreditne garancije;

4.3. zajmove ili jemstva izuzev ako je to izričito predviđeno ovim Zakonom.

5. Generalni direktor će proveriti da li KFKJ poštuje usklađenost sa ovim članom i o tome će izveštavati u godišnjoj IFRS reviziji.

Član 23.
Podnošenje finansijskog izveštaja i revizija KFKJ

1. KFKJ održava račune i knjige u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (IFRS) u cilju prikazivanja poslova i finansijskog stanja.
2. Finansijska godina u KFKJ počinje prvog dana januara meseca i završava se poslednjeg dana decembra meseca.
3. KFKJ je dužan da pripremi godišnji finansijski izveštaj u skladu sa IFRS-om. Finansijski izveštaj KFKJ podvrgava se reviziji i blagovremeno objavljuje, odnosno najkasnije 30. juna tekuće godine za prethodnu godinu.
4. Računi, evidencija i revidirani finansijski izveštaji KFKJ podvrgavaju se reviziji koju vrši nezavisan spoljašnji zakonski revizor sa liste odobrenih revizorima i firmama Kosovskog Saveta za Finansijsko Izveštavanje i prema izboru Odboru direktora. Isti spoljašnji revizor ili firma ne može se koristiti u više od tri (3) uzastopne godine.
5. KFKJ je dužan da Odbor direktora podnosi revidirani finansijski izveštaj na usvajanje.
6. Generalni direktor se obavezuje da se Upravnom odboru obezbedi dostavu revidiranog finansijskog izveštaja KFKJ najmanje petnaest (15) dana pre njihove finalizacije i odobrenja.
7. KFKJ svoj godišnji izveštaj i revidirane godišnje finansijske izveštaje objavljuje na internet stranici.

Član 24.
Imunitet od poreza na dobit korporacija, dodatu vrednost i drugih poreza

KFKJ je oslobođen od plaćanja poreza na dohodak korporacija, poreza na dodatu vrednost i poreza na dividendu, kamatu ili prihod ostvaren od ulaganja sredstava u kreditna jemstva ili ulaganja, i od svakog drugog odbitka ili poreza u vezi sa bilo kojim aspektom rada KFKJ. KFKJ neće distribuirati bilo viškova i takve viškove će ostati u KFKJ.

POGLAVLJE V
KONAČNE ODREDBE

Član 25.
Podnošenje Izveštaja i saradnja sa CBK

1. KFKJ dužan je da u celosti poštuje mehanizme podnošenja izveštaja i nadzora u pogledu CBK, iz ovog Zakona, Zakona i Statute i unutrašnjih pravilnika te postupaka KFKJ i obuhvataju sledeće:
 - 1.1. KFKJ podnosi CBK revidirani godišnji izveštaj IFRS.
 - 1.2. KFKJ će izveštavati CBK na garanciju portfolio i svoju ocenu rizika garancije

portfelja, uključujući i isplaćene zahteve, mesečno, kvartalni, polugodišnje i godišnje. KFKJ će izveštavati i za ukupnu kombinovani portfelja garancije, kao i za garanciju portfelja svakog registrovanog finansijske institucije, kao što je utvrđeno u Ugovor o jemstvu.

1.3. KFKJ i CBK razmenjuju podatke u vezi sa poslovima KFKJ.

2. CBK može da donese propise u vezi sa procenom rizika, kao i dodatne uslove za rezerve Finansijske institucije o delu Kredita koji je pokriven jemstvom koje izdaje KFKJ.

Član 26. Važeći zakon

Ovaj Zakon ima posebnu primenu i prednost nad svakim zakonom ili zakonskom odredbom koja nije u skladu sa istim u odnosu na KFKJ kao institucija, osim zakona CBK.

Član 27. Stupanje na snagu

Ovaj Zakon stupa na snagu petnaest (15) dana posle objavljivanja u Službenom Listu Republike Kosovo.

**Zakon br. 05/L – 057
14. decembar 2015. god.**

Predsednik Skupštine Republike Kosova,

Kadri VESELI